

EL LLENGUATGE

29/V/1976

Les patums

La patum més coneguda de Berga: una figura d'animal fabulós que anima les festes populars de la diada de Corpus. Però també usem la paraula patum en sentit figurat, que el Diccionari Fabra defineix, exactament, amb aquests termes: «Dit d'una persona que frueix d'una gran consideració més pel lloc que ocupa, per la seva fama, etc., que no pas pels seus mèrits reals i presents.»

Com que el nostre país no és pas cap excepció i, de patums d'aquesta mena, cal convenir-hi, n'hi ha més d'una, sempre hem tingut ocasió de fer servir aquesta paraula, però atenint-nos fidelment al concepte a què correspon, definit pel Fabra, és a dir, aplicant-la a aquella persona que no deu la consideració de què gaudeix als seus mèrits autèntics sinó a d'altres circumstàncies. Ara: darrerament, ens hem adonat d'una certa tendència a tergiversar el significat exacte d'aquesta paraula, per desconexença o per mala fe, o potser, en algun cas, per totes dues coses aïhora, ja que la fan servir aplicada a aquelles persones que sí que deuen la consideració als seus mèrits positius, a la seva obra literària o científica, a la seva exemplar actitud cívica. Hem tingut ocasió de sentir que eren designades amb aquest nom pejoratiu algunes de les personalitats de la nostra cultura més dignes d'admiració i de respecte. Conyè, doncs, que ens hi mirem i que, si cal, rectifiquem. Ni ens podem permetre el luxe d'alterar el sentit de les paraules ni de posar al mateix nivell persones de mèrits i circumstàncies personals tan divergents.

ALBERT JANE